ՏԱՄՆԵԻՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1803 ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ 23 ԱՊՐԻԼ 1885 (Ն. Տ.) 5 ՄԱՅԻՍ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԳԱՅՄԱՆ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ եւ գաւառաց համար ԿԱՆԽԻԿ 6 մէճիտ
Վեցամսեայ » 3 »
Մանուցման տողը մէկ անգամի համար 2 դրուշ է. աւելի անգամներու համար սակարկութիւն կը լինի:

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ Մ. Ց. ՄԷԼԻՔԵԱՆ

ՕՐԱԳԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

20 տարի

ԳԱՅՄԱՆ

Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ եւ այլ գրութիւն պէտք է ուղղել Մ. Ց. Մէլիքեան, Պոլսոյ Ալի Ճատէսի թիւ 20 Տ. Ճիվէլէկեան Էֆէնտիի տպարանը:

ԽՄԲԱԳԻՐ Բ. ՊԱԶԱՃԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ 22 ԱՊՐԻԼ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՁԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բեռլինեան Ժուրնալը՝ Ռուսիոյ ծովային գործոց նախարարութեան զինուորական պատրաստութեանց վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ.

«Ծովային գործոց նախարարութեան տեղական Զէստաբոֆ զօրավարն՝ աչքէ անցուներլէ յետոյ այն բոլոր մարտանաւերն որք պատերազմի կը պատրաստուին, և քննելէ յետոյ այն զինուորական տնօրինութիւններն, որք ձեռք կ'առնուին Քրոնշթատի նաւահանգստին մէջ, ապրիլ 10 ին մեկնեցաւ այս քաղաքէն.

«Յաջորդ օրը պատերազմական խորհուրդ մը գումարեցաւ Քրոնշթատի պաշտպանողական միջոցները, և եթէ պատերազմ ծագի, վնեալիք տնօրինութիւնները քննելու համար։ Այրատասվոր փութաջանութիւն մը կը տիրէ Քրոնշթատի բոլոր գործարանաց մէջ։ Անշարժ ականները կը լցուին, որոց թիւը քանի մը հազար է։ Ցիւ և գիշեր կ'աշխատուի բերդերու և մարտկոցներու մէջ, կարելի եղածին չափ շուտով գործածման վիճակի մէջ դնելու համար բերդերուն խոշոր թնդանօթները։ Պատերազմի սահմանեալ մարտանաւերը նաւահանգստէն դուրս եկնելու պատրաստ են, երբ սառոյցներուն վիճակը թոյլատրէ։ Աւելի քան 100 ծովամթակիրք կատարելապէս պատրաստ են ի ծով եկնելու։ Կ'ըսուի թէ այս ծովամթակիրք երկու տորմիզ պիտի կազմեն, որոց մին 1877-78 ի պատերազմին դիւցազներէն միոյն՝ դեր-ծովապետ Նովիքոֆի հրամանաց ներքեւ պիտի դրուի, և միւսը՝ Քրոնիլոֆ ծովապետին հրամանատարութեան տակ, որ Պալթիկ ծովու նաւատորմին երկրորդ հրամանատարն է։ Երկու նաւատորմերը՝ պատերազմի ժամանակ՝ Պալթիկ ծովու եղերաց և Ֆինլանտիոյ ծովածոցին պաշտպանութիւնը պիտի ստանձնեն։ Գործն նաւատորմին մէկ մասը պիտի համախմբուի Ֆինլանտիոյ Արշիպեղագոսին մէկ կէտին վրայ, միւսը Քրոնշթատ պիտի մնայ ծովամթերոց գիծերուն պաշտպանութեանն համար։ Քրոնշթատի մէջ կ'ըսուի թէ Ռուսիա, օտար երկիրներու մէջ քանի մը շքեղի մարտանաւեր դներ է և թէ անոնց նաւաստիները պիտի առնուին այն Ռուսական շոգենաւերէն, որ այս պահուս օտար ջրոց մէջ կը նաւարկեն։»

—

Կալկաթայէն կը գրեն առ Թայմզ թէ, Մուրչիսատպատի նապատն, որ Պէնկալայի Նազիմ Նապապներու գերդաստանին դլուխն է, նկատելով որ ամեն անկեղծ Հնդիկի պարտականութիւնն է Հնդկաստանի կառավարութեան շուրջը միանալ, երկու Լ-ա Ռուբի (500.000 ֆր.) դրեր է փոխարքային տրամադրութեան ներքև։ Ուրիշ Նապապ մ'ալ իւր բոլոր հարստութիւնն՝ որ 4 միլիոն ֆրանք կը հաշուի, կառավարութեան տրամադրութեան ներքեւ դրեր է։ Երկու բարձրաստիճան իսլամաց այս առաջարկներն ցոյց կուտան թէ կառավարութիւնը կրնայ Հնդկաստանի Մահմետական ժողովրդոց անկեղծութեան վրայ վստահիլ։

—

Ռուսական լրագիրք հետեւեալ յայտարարութիւնը կը հրատարակեն, զոր Աֆղանստանի Էմիրն Եամրուտէն ուղղած է առ իւր ժողովուրդն։

«Աֆղանք, հրամանատարք եւ զօրականք։ Աֆղանստանի խաղաղութիւնը վտանգի մէջ է։ Պիտի հսկեմ որպէս զի խաղաղութիւնն անպատուհաս չվրդովի։ Մեք ամենքս պատրաստ ենք մեր սուրը պատեանէն հանելու ի պատիւ և յանկախութիւն Աֆղանստանի։ և յայնժամ եւեթ պատեանը պիտի դնենք զայն, երբ կարմրի մեր թշնամեաց արեամբ։ Սակայն արդար պատերազմ մը միայն կ'ուզենք, եւ պատերազմն յայնժամ միայն արդար է, եթէ խաղաղութիւնն անվնաս պահելու ամեն միջոցք ապարդիւն մնան։ Եթէ պատերազմն հարկ լինի, Աֆղանստան՝ միակ մարդու մը պէս՝ ոտք պիտի ելնէ յարձակողը վանելու համար։ Իմ սեփական անկախութեամբս՝ Ռուսիոյ եւ Անգլիոյ մէջ մնալով, պիտի պաշտպանեմ խաղաղութիւնն ընդ. մէջ այս երկու տէրութեանց։ Երբէք, ո՛չ այժմ և ո՛չ առ յապագայ թոյլ չպիտի տամ Ռուսական բանակի մը, որ իմ երկրիս մէջէն անցնի՝ Հնդկաստանի վրայ յարձակելու համար։ Երբէք մատ մը տեղ չպիտի թողում ո՛չ Անգլիոյ եւ ոչ եւս Ռուսիոյ։ Անգլիոյ բարեկամութիւնն օգտակար է մեզ։ Յորչափ օգնէ մեզ մեր աղատութեանց պաշտպանութեան մէջ։ Կը յուսամ թէ խաղաղութիւնն անվթար պիտի մնայ եւ Աստուծոյ օրհնութիւնն հայցելով, իմ բոլոր խնամքներս ի գործ պիտի դնեմ այս գործին համար։ Ահա ինչ որ պիտի ըսէի ձեզ, ո՛վ ընկերք եւ զինակիցք։»

—

Գապուլէն կը ծանուցանեն Ա-բաբերէն Սիւրէյա լրագրին թէ, Էմիրը Պուխարայի բարձրաստիճան անձէ մը— Խանին աներոջմէն, կ'ըսուի,—նամակ մ'ստացեր է, յորում խորհուրդ կը տրուի իրեն անպաշտպան չթողուլ Գապուլ և Պալխ քաղաքներն, պաշտպանելու համար ըզ Հերաթ, զի Ռուսք Մարվարզանի մօտ բանակ մը կը համախմբեն։ Զոր մը տագիր են Պալխի վրայ ուղղել։ Էյուպպ խանն Էմիր հռչակելու համար, մինչ Աֆղանեան բանակը պիտի զբաղի Հերաթի մէջ։

Վստահ եմ թէ կ'ըսէ այս նամակին հեղինակը, Ռուսք մտադիր չեն Հերաթէն անդին անցնիլ։ բայց պիտի ջանան ընդհատել ձեր նահանջման դիծը Քապուլի լրայ, և Անգլիացւոցը՝ Գանտահարի վրայ։ այս բան՝ եթէ յաջողի՝ 1841 ի ապեստին նման տղէտ մը յառաջ պիտի բերէ։

—

Բէշթէր Լոյտ լրագիրն հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ Երից կայսերաց տեսակցութեան վրայ։ որ տարւոյս Օգոստոս ամսոյն մէջ տեղի պիտի ունենայ։ Եւեթէ սակայն դէպքերը չհակառակին։ Այս տեսակցութեան թուականն ու տեղն այժմէն որոշուած են։ Երեք կայսերք Օգոստոս 9 ին պիտի տեսակցին Իշլի մէջ։ Հետեւապէս։ Զարն և Գերմանիոյ կայսրն Աւստրիոյ հիւրերը պիտի լինին։

—

Ստոյգ աղբիւրէ կը ծանուցուի թէ, կ'ըսէ Քոբէնհակէն ապրիլ 29 թուով հեռագիր մը։ քանի մը օրէ ի վեր դիւանագիտական գործոն թղթակցութիւն մը կը փոխանակուի Տանիմարքայի կառավարութեան և Գերմանիոյ միջեւ։ ի ծադել պատերազմին՝ Պալթիկ ծովու չեզոքացման և այս նպատակաւ Սքանտինաւեան տէրութեանց ու Գերմանիոյ կողմէ հաւասար դրութեան մը նկատմամբ։ Կ'ըսուի թէ այս գործին մէջ Գերմանիոյ առաջարկութիւնք աննպաստ են Անգլիոյ։ Եութլանտի եւ Թիւնէօի պահապան զօրքերը՝ Քոբէնհակի մօտ պատնիշափակ բանակեցողի մը մէջ պիտի համախմբին։

—

Լոնտրայէն ապրիլ 29 թուով կը հեռագրեն թէ։ Երեսփոխանական ժողովոյ մէջ։ Լորտ Ֆիձ-Մորիս Սըր Ս. Նորթքոթի մէկ հարցման պատասխանելով՝ ըսեր է թէ Լիւմբուրն զօրավարին Թերբուլէն ապրիլ 23 թուով ուղղած և ապրիլ 26 ին Լոնտրա հասած մէկ հեռագիրը կը յիշատակէ այն զրոյցը թէ։ Ռուսք 12 մղոն յառաջ խաղացած էին դէպի Մերուշաք։ որ Բուլի-Բիլիսթիի հարաւային կողմէն 30 մղոն հեռի տեղ մ'է։ Հէրաթի կառավարիչն ստացած է այս լուրն և Լիւմբուրն զօրավարին հաղորդած։ Լորտ Ֆիձ-Մորիս յարեր է թէ, ապրիլ 25 թուով ուղղեալ և 29 ին հասնալ հեռագրաւ մը։ Լիւմբուրն զօրավարն ի մէջ այլոց կը յիշէ նաև Մերուշաքի գրաւումն Ռուսաց կողմէ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային մեծագոյն և կենսական խնդիրներէն մին եւս, որ գրեթէ երեք տարիներէ ի վեր կ'զբաղեցնէր համայն ազգն, ուր ուրեմն ստացաւ իւր գոհացուցիչ լուծումը։ Արարատեան Մայր-Աթոռոյ Վեհ. Դահակալին ընտրութիւնը կիրակի օրն հանդիսապէս կատարուած է Էջմիածնայ Հիման տաճարին մէջ, և ընտրութեան արդիւնքը խանդավառ ցնծութեամբ ողջունուած է բովանդակ Ռուսիոյ մէջ։ Զմիւռնիոյ Գերաշնորհ առաջնորդ Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան Մուրատեանց, Համազգային Ընտրողական ժողովոյ միահաղոյն ձայնիւ, կոչուած է ի յաջորդութիւն երջանկայիշատակ Գէորգ Կաթողիկոսի։ Ն. Սրբազնութիւնն, որ ըստ ընդհանուր վկայութեան, ամեն կոչում և արժանաւորութիւն ունի Արարատեան Մայր-Աթոռոյ վրայ բազմելու, թէև երկրորդ. էր ազգային երեսփ. ժողովոյ եռանուն ցանկին մէջ, սակայն ընտրական պայքարին մէջ յաջողութեան հաւանականութիւնն արդէն հաւասարապէս կը բաժնէր մեր առաջին ընտրելւոյն հետ։ Կ. Պոլսոյ մէջ ընդհանուր կարծիքը սա էր թէ, Ամեն. Խրիմեան Հայրիկ՝ իրաց բնական կարգաւ՝ կոչուած էր Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ճակատագիրը վարելու և թէ Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան՝ նորա բնական յաջորդը պիտի լինէր։ Մեք եւս, որ անցեալ տարի Զմիւռնիոյ Գերաշնորհ առաջնորդին ընտրելութիւնը չատագոված էինք ընդդէմ հոգելոյս Ներսէս Սրբազանի ընտրելութեան, ի հարկէ հետեւողեղած էինք այս հանրային կարծեաց։ նկատելով մանաւանդ որ ինչպէս Պատրիարքական՝ նոյնպէս եւ կաթողիկոսական դահոյից վրայ երիցագոյն եպիսկոպոս մը բազմեալ տեսնելու հակամիտութիւն մը կար ազգին մէջ։ Եւ երբ տեսանք որ Ամեն. Յարութիւն Սրբազանի նման հասակաւ եւ իւր ազգային բազմադիմի ծառայութեամբ պատկառելի հանդիսացող եկեղեցական մը՝ ուրիշ ամեն ընտրելիներէ նախամեծար համարուեցաւ Պատրիարքական դահը բարձրացնելու։ բնական բերմամբ կը բաղձայինք Արարատեան Մայր-Աթոռոյ վրայ բարձրացեալ տեսնել ա՛յն երիցագոյն եկեղեցականն։ որ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ բազմրաթիւ աշխատաւորներէն մին եղած էր ի դասս Հայ եպիսկոպոսաց։ ժողովրդեան մէկ ստուար մասին հետ կ'ձգտինք արդարեւ որ Ամեն. Խրիմեան Հայրիկ՝ իբրեւ արդիւնաշատ մշակն Հայկական ուղղափառ

եկեղեցւոյն՝ Մայր-Աթոռոյ դահակալութեան կոչուէր ի վարձատրութիւն այն բազմազան եւ անժխտելի ծառայութեանց, զորս կէս դարէ ի վեր կատարեալ անձնուրացութեամբ մատուցած էր առ Ազգն ու Եկեղեցին։ Սակայն դէպքերն այնպէս բերած էին որ ներկայ ընտրութեան մէջ, վերջին խօսքն Համազգային Ընտրողական ժողովոյ մնացած էր, եւ Թուրքիոյ Հայք որոշած էին համակերպիլ՝ անոր վերջնական որոշման։ Մեք մասնաւոր ընտրելւոյ մը ջատագով կանգնելով հանդերձ՝ անտես չէինք ըրած սա պարագայ թէ, վճռական ընտրութեան արդիւնքը կրնար մեր յուսացածէն կամ կարծածէն տարբեր լինել, զի մեր մարտ 16 թուով հրատարակեալ խմբագրական տեսութեան մը մէջ սա տողերը գրած էինք, զորս պատշաճ կը համարինք յիշատակել աստանօր.

Զենք կարող ժխտել թէ, Թուրքիոյ Հայոց երկրորդ ընտրելին ևս եթէ ոչ հաւասար, գէթ պակաս համակրութիւն չվայելեր Ռուսահայոց մէջ, զի զանազան ալբիւրներէ արուած տեղեկութեանց նայելով, երկու հզօր կուսակցութիւնք կան ի Տփղիս, որոց մին՝ Խրիմեան Հայրիկն և միւսը Մելքիսեդեկ Սրբազանի ընտրելութիւնը կը ջատագովեն։ Այս մրցման մէջ կրնայ լինել որ մեր երկրորդն առաջնութիւն ստանայ Համազգային Ընտրող ժողովոյ երկանուն ցանկին մէջ, զի Պալաժէնիան այս մասին իրաւունք առած է Ընտրող ժողովոյ։

Այսպիսի պատահականութիւն մը գո՞յ ունի՞ ոմանց ցաւ պատճառէ և զանազան խորհուրդներ թելադրէ, սակայն մեք կատարուած իրողութեան մը համակերպելէ՝ զատ ուրիշ բան չենք կարող ընել։ Ռուսահայք միանգամ ընդմիշտ պէտք է գիտնան թէ, ընտրելիներու անձն չէ՝ կարող հերձուած պատճառել Թուրքիոյ և Ռուսիոյ համարիւն Հայ եղբարց մէջ. հերձուածի խրոխտիւլն անցեալ տարի մեծ դեր մը կատարեց չարամիտ անձանց ոմանց ձեռք. եւ այլն . . . ։

Իրողութիւնք հաստատեցին մեր վերոյդրեալ նախատեսութիւնն։ Ընտրող Համազգային ժողովը, որ 30 ներկայ պատուիրակներէ կը բաղկանար, մեր Երեսփ. ժողովոյ եռանուն ցանկն անփոփոխ ընդունելով հանդերձ, նախամեծար համարած է մեր երկրորդ ընտրելին հռչակել կաթողիկոս ՄԻԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՄԲ։ Հետեւապէս, մի կողմէ Ռուսահայք զիջում ըրած կը լինին մեզ՝ Երեսփ. ժողովոյ ցանկն անփոփոխ ընդունելով, և միւս կողմէ Թուրքիոյ Հայք ևս զիջումըրած կը լինին Ռուսահայոց՝ իրենց երկրորդ ընտրելւոյն կաթողիկոս հռչակումը գոհութեամբ ողջունելով։ Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան, որ 42 քուէ ստացած էր Երեսփ. ժողովէն, Համազգային ժողովոյ ամբողջ 30 ձայն ևս ստանալով՝ 72 քուէ ունեցած է, մինչ Ամեն. Խրիմեան Հայրիկ Երեսփ. ժողովէն 50 ձայն և Ընտրող. Համազգային ժողովէն 13 ձայն ստացած լինելով, ընդ ամենն 63 քուէ ունեցած է. հետեւապէս, Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան ազգին ստուար մեծամասնութեան ձայնով կոչուած կը համարուի ի դահ Հայրապետութեան ամենայն Հայոց։

Համազգային Ընտրողական ժողովոյ սոյն ՄԻԱՁԱՅՆ ընտրութիւնն անժխտելի կերպիւ կը հաստատէ թէ, կուսակցական հաշիւներէ աւելի ազգային կենսական և նուիրական շահերն ի նկատ առնուած են ընտրութեան հանդիսաւոր պահուն, զի ոչ մէկու մտքէ կ'անցնէր թէ բոլոր ընտրողք կրնային միանալ միակ ընտրելւոյ մը վրայ։ Համազգային Ընտրող ժողովն յոյժ իմաստուն ընթացք մը բռնած է կատարեալ միութեան օրինակ մ'ընծայելով, զի ամեն ողջամիտ Հայու ջերմագին բաղձանքն էր միաձայնութեամբ ընտրեալ տեսնել կաթողիկոսն, մեր երկու առաջին ընտրելիներէն ո՛րն ալ որ լինէր այն, զի երկուքն ալ հաւասարապէս արժանի էին այդ բարձր պաշտաման։ Ո՛չ Խրիմեանք կրնային ժխտել Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանի արժանիքն և ո՛չ Մելքիսեդեկեանք՝ Խրիմեան Հայրիկի արժանիքն, և եթէ այս վերջնոյն ընտրելութեան անյաջողութիւնը կրնայ ոմանց տխրութիւն պատճառել, միւս կողմէ արդար է ըսել թէ՝ առաջնոյն ընտրութիւնն ալ չկրնար տխրութիւն պատճառել Հայ ժողովրդեան ոչ մէկ դասուն, և մեք կատարեալ պէս վստահ եմք թէ Թուրքիոյ Հայք ամեն ուրեք կատարեալ ցընծութեամբ ողջունած են Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանի Հայրապետական ընտրութիւնն։

Ընտրողական Համազգային ժողովն, որ՝ ընտրութեան կշիռն ի ձեռին ունենալով, անհուն պատասխանատուութիւն մ'ստանձնած էր Հայ Եկեղեցւոյն եւ Ազգին առջեւ, իւր խոհական ընթացքով արդարացուցած է այդ պատասխանատուութիւնն, զի այնպիսի իրաւախոհական եւ արդար ելք մը տուած է այս կենսական խնդրոյն, որ իրաց ներկայ վիճակին կատարելապէս կը համապատասխանէ։

Ամեն. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան, թէպէտ բաղդատաբար աւելի երիտասարդ, սակայն այնպիսի բարեմասնութեամբք օժտեալ է, որք Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Հովուապետութեան բարձր պաշտաման կոչուող ամեն եկեղեցականէ պահանջելի են։ Իւր մեծագոյն առաւելութիւններէն մին սա է թէ, երկու միջավայրերուն ևս, այն է՝ Թուրքահայոց և Ռուսահայոց կացութեան, ազգային, եկեղեցական եւ կրթական գործոց կատարելապէս իրազէկ է, եւ իւր գործելու անմիջական միջավայրին օրինաց, լեզուին եւ բարուց կատարեալ հմտութիւն, հեռատես եւ կորովի միտք և անկեղծ հոգի մը ունի եւ բարձրագոյն կրթութիւն մ'ստացած է, այնպէս որ եթէ հարկ լինէր յատկապէս ապագայ կաթողիկոսացու մը պատրաստել, չէինք կարող Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանի ունեցած ընտիր բարեմասնութեամբք օժտեալ կաթողիկոսացու մը պատրաստել։ Համազգային Ընտրողական ժողովոյ միաձայնութիւնն կատարեալ երաշխիք մ'է Ն. Սրբազնութեան անժխտելի արժանաւորութեան, որ անշուշտ իւր նոր ասպարիզին մէջ պիտի ջանայ արդարացնել իւր վրայ դրուած հաստատ յոյսերը։

Ընտրողական Համազգային ժողովոյ նախագահին պաշտօնական հեռագիրն այժմէն Հայրապետ կը կոչէ զՏ. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան. ուստի լիայոյս ենք թէ՝ Ռուսաց Վեհ. Կայսրն ևս յարգելով ազգին միահամուռ ձայնն, պիտի հռչակէ զնա ամենայն Հայոց Կաթողիկոս, որով ապագայ կնճիռներու առաջն իսպառ պիտի առնուի։

* * *

Գոհութեամբ կը տեղեկանանք որ Կիլիկիոյ Ամեն. Տ. Մկրտիչ Կաթողիկոսն՝ յատուկ նամակ մ'ուղղելով առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն Երուսաղէմ, շնորհաւորեր է Ն. Ամենապատուութեան բարձր պաշտօնը։

Տ. Մկրտիչ Կաթողիկոս այս առթիւ յիշեր է թէ, Երուսաղէմայ Ս. Յակոբեան վանուց միաբանութենէն երեք եկեղեցականք, զարմանալի զուգադիպութեամբ մը, այս միջոցիս ազգին երեք գլխաւոր Աթոռոց դահակալներն են, զի Երուսաղէմայ Պատրիարք Տ. Եսայի Սրբազան, Կ. Պոլսոյ Պատրիարք Տ. Յարութիւն Սրբազան և նոյն ինքն Տ. Մկրտիչ Կաթողիկոս Երուսաղէմայ միաբան եղած են։ «Եթէ», — յարեր է Տ. Մկրտիչ Կաթողիկոս—, Աստուած մեր ձայնը լսելով, Երուսաղէմայ վանուց միաբաններէն մին բազմի Մայր-Աթոռոյ վրայ, յայնժամ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան, Մայր-Աթոռոյ եւ Կ. Պոլսոյ Պատրիարքութեան միջեւ ամեն խնդիր ինքնին կը վերնայ»։

Նշանակութեան արժանի են Տ. Մկրտիչ Կաթողիկոսի այս խօսքերը, եւ դոգցես նախախնամական տնօրինութեամբ մը՝ Մայր-Աթոռոյ վրայ կը բարձրանայ ապագէն այնպիսի եկեղեցական մը, որ միաբան եղած է Ս Յակոբեան վանուց։ Ուրեմն Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանի կաթողիկոսական ընտրութիւնը խաղաղութեան ծիածան մը լինելու կոչուած է ազգային չորս մեծ Աթոռոց միջեւ, և մեք լիայոյս ենք թէ Ազգը մեծապէս պիտի օգտի այս բարեբաստ պարագայէն եւ կիլիկեան խնդիրն, որ ազգային մեծագոյն ցաւերէն մին եղած էր, ինքնին պիտի վերնայ։

ԹԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

—o—

Նախարարաց խորհուրդն երէկ արտասովոր նիստ մը դումարեց, որ սովորականէն աւելի երկար տեւեց և յորում օրուան քաղաքական կարեւոր խնդիրները քննուած են։

— Շուէտի Սոֆի թագուհին կիրակի օրը փառաւոր ճաշ մը տուաւ ի պատիւ պալատական բարձրաստիճան պաշտօնատարաց, որոց մէջ կը յիշատակուին վսեմ. Մավրոյէնի փաշա, Հոպ փաշա, Ահմէտ փաշա եւայլն։

—Ալպանիայէն եկած ֆլուրերը կը ծանուցանեն թէ Բրիզրէնտի մէջ ծագած ապստամբական շարժումն, որ արդապէս զսպուեցաւ շնորհիւ կայսերական կառավարութեան ձեռք առած միջոցներուն, շատ աւելի յետոյ տեղի պիտի ունենար։ Այս իրողութիւն քննութեամբ հաստատուած լինելով և նոր ապըստամբութենէ մը վախցուելով, Քոսովայի կուսակալն ու զինուորական հրամանատարը կարեւոր միջոցներ կը տնօրինենամեն պատահականութեան առաջն առնելու համար եւ այս մտօք զօրք կը համախմբեն Բրիզրէնտի եւ Քոսովայի մէջ։

—Այսօր Հելլենաց Եորկի թագաւորին անուան տարեդարձը լինելով, դոհանական աղօթքներ կարդացուեցան Հելլենական դեսպանատան մատրան մէջ։ Հելլենական դեսպան Պ. Քունտուրիոթի միջոցէն Հելլենական դաղթականութեան և դեսպանաց շնորհաւորութիւններն ընդունեց։ Բ. Դրան արարողապետ Ղալիպ պէյ՝ դեսպանատուն երթալով, կայսերական կառավարութեան շնորհաւորութիւնները մատոյց։

—Նէսլոդոս լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Բ. Դուռն լսացած է որ Իտալիա 25,000 զօրաց բանակ մը ի զէն կոչելու դիտաւորութիւն ունի, եւ թէ այս լուր շատ գէշ տպաւորութիւն ըրած է քաղաքական ակմբոց մէջ։

—Ռուսական դեսպանատան խորհրդականՊ. Օնու՝ որ ժամանակէ մ'ի վեր բեդրսպուրգ կը գտնուէր, երէկ մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

—Բէժիի ընկերութեան ընդհանուր տնօրէն Պ. Համիլթոն Լանկ ծանուցեր է վարչական խորհրդին թէ մտադիր է հրաժարիլ իւր պաշտօնէն և թէ իւր հրաժարականն իրական պիտի լինի տարւոյս վերջը։

—Կ'ըսուի թէ Թէրնօ պէյ արուեստական սառոյց շինելու մենաշնորհը խնդրեր է կայսերական կառավարութենէն։

—Քորֆուէն եկած լուրերը կը ծանուցանեն թէ Միջերկրական ծովու Ֆրանսական նաւատորմիղ՝ որ Քորֆու հասած էր, անմիջապէս Թուլոն վերադառնալու հրաման ստացեր է հեռագրաւ։ և հետևապէս ապրիլ 30ին մեկներ է Քորֆուէն։

—Պուքրէշի Օսմ. դեսպան Միւլէյման պէյ, իւր վերջին հիւանդութենէն բոլորովին ապաքինած լինելով, ի մօտոյ մայրաքաղաքս պիտի դայ հրաժեշտով։

—Յայտնի է թէ նախարարաց խորհուրդն որոշած էր դատաստանի ենթարկել Օսմ. հանրային պարտուց ընդհ. վարչութեան համարակալ Հիւսսամ էֆէնտին, որ կայսերական դանձուն մէջ աւանդ պահուած քոնսոլիտէները գողցած լինելու ամբաստանութեան ներքեւէր։ կը ծանուցուի թէ այս որոշումը վաւերացնող կայսերական իրատէն եկած է։

—Ոստիկանութեան նախկին նախարար վախճանեալ Քէրիմ փաշայի որդին՝ հաղարապետ Մուսթաֆա պէյ այս առաւօտ կանուխ իւր իսկիւտարու ծովեղերեայ ապարանին պարտիզին պատին վրայէն ինքզինք ծովը նետելով՝ անձնասպանութիւն փորձեր է, սակայն տեսնուելով օգնութեան հասեր և աղատեր են զինքը։

ՀԵՌԱԳԻՐ

—o—

Հռոմ 28 ապրիլ։

Կը հաւաստեն թէ Իտալիա կեդրոնական տէրութեանց հետ կարծեաց փոխանակութիւն մ'սկսած է ընել համաձայն ընթացք մը բռնելու համար, եթէ անգլո-ռուսական պատերազմ մը ծագի։

Վիէննա 1 մայիս.

Երէկ կէս գիշերէն կէս ժամ յետոյ երկրաշարժի բաւական բուռն ցնցումներ զգացուեցան Վիէննայի, Ստորին, Աւստրիոյ, Վերին-Սթիրիոյ և Սալցպուրկի նահանգին մէջ։ Սթիրիոյ Քինապէր քաղաքին մէջ բաղում տուներ վնասուեցան և մէկ մարդ իւր կեանքը կորոյ։

Տարբեր 2 մայիս.

Վիքթորիա թագուհին երէկ իրիկուն Անգլիա վերադարձաւ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—o—

ՀԵՌԱԳԻՐ

Էջմիածնի Համազգային Ընտրողական ժողովոյ նախագահին կողմէ հետեւեալ պաշտօնական հեռագիրն հասաւ երէկ ի Պատրիարքարան.

«Համազգային ժողովն Էջմիածնի ՄԻԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՄԲ ընտրեց ի դահ Հայրապետութեան զՏեր Տեր

Մելքիսեդեկ Արքեպիսկոպոսն ըզ-միւռնիոյ փութամ շնորհաւորել զԺողովդ Ազգային ի յաջող ընտրութեանս։»

Նախագահ Ժողովին
Տեղապահ Մկրտիչ Արքեպիսկոպոս
22 ապրիլ 1885

Ազգային Պատրիարքարանն ալ երէկ հետեւեալ հեռագիրն ուղղեց առ Տ. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան։

Առ Մելքիսեդեկ Սրբազան Արքեպիսկոպոս Ռաֆայէլեան Հայոց Զմիւռնիոյ.

Էջմիածնի Կաթողիկոսական Տեղակալէն ընդունեցինք հեռագրեալ հեռագիրն, զոր խնդութեամբ ընդունելով կը հաղորդեմք Ձեզ։

«Կ. Պոլիս
Պատրիարքարան Հայոց

«Համազգային Ժողովն Էջմիածնի միաձայնութեամբ ընտրեց ի գահ Հայրապետութեան զՏէր Տէր Մելքիսեդեկ Արքեպիսկոպոս ըզմիւռնիոյ. փութամ շնորհաւորել զԺողովդ Ազգային ի յաջող ընտրութեանս։»

Նախագահ Ժողովին
Տեղապահ Մկրտիչ Արքեպիսկոպոս
Պատրիարք Հայոց Կ. Պոլսոյ
Յոբ-ընկ- Արքեպիսկոպոս
22 ապրիլ 1885

Կրօն. ժողովն երէկ ի նիստ գումարեցաւ ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, Ատենապետութեամբ Գեր. Խորէն Նարպէյ Սրբազանի եւ ի ներկայութեան գրեթէ բոլոր անդամոց։

Կրօն. ժողովոյ հրաւիրմամբ՝ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն ժողովատեղին գնալով, ատենապետ Սրբազանն համառօտ ուղերձիւ մը շնորհաւորեց Ն. Սրբազնութեան Կրօն. ժողովոյ նախագահութիւնն եւ մաղթեց որ ազգն ու եկեղեցին ընդ երկար վայելեն Ն. Սրբազնութեան աշխատութեան փորձ եւ հասուն պտուղներն։ Առ այս ի պատասխանի՝ Ն. Սրբազնութիւնն շնորհակալութիւն յայտնեց եւ խոստացաւ իւրովանն գործել ի փառս եկեղեցւոյ և յօգուտ ազգին։ Յետոյ ժողովականք մի առ մի Ս. Պատրիարք Հօր ի այն համբուրեցին։

Ս. Պատրիարք Հայրը ժողովին ներկայեց Ս. Էջմիածնէն ուղղեալ այն պաշտօնական հեռագիրն, զոր ի վերոյ հրատարակած ենք։

Ժողովն անմիջապէս խնդակցութեան հեռագիր մը ուղղեց առ Ամեն. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան։

Ապա ժողովն չորս ստիպողական մանաւոր խնդիրներ տնօրինելէ յետոյ, երկար ժամանակէ ի վեր անվաւեր մնացած 27էն ըսկսեալ մինչեւ 50 նիստերու ատենագրութիւնները վաւերացուց։

Ի ներկայութեան Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ուսումնասիրուեցան առ կախ մնացեալ քանի մը խնդիրներ, որոց տնօրինութիւնն ուրիշ ժամանակի թողուեցաւ։

Որոշուեցաւ գրել Պուքրէշի Տ. Միքայէլ քահանային որ մինչեւ 15 օր մայրաքաղաքս վերադառնայ. նոյնպէս յանձնարարել Ռումանիական դեսպանատան թարգմանին որ զայն մայրաքաղաքս բերելու համար հարկ եղած տնօրինութիւնը լինի։

—

Դուրսուլէշմէի Տ. Սուքիաս և Տ. Փիլիպպոս քահանայք ներում հայցած լինելով, Ս. Պատրիարք Հօր կամացը թողուեցաւ հարկ եղած տնօրինութիւնն։

—

Մայր-եկեղեցւոյ, կէտիկ-փաշայի, եէնի-գաբուի և Գում-գափուի դրսի ամբողջ քահանայից դասը՝ Ս. Պատրիարք Հօր հրաւիրանօք՝ այս առաւօտ Ն. Սրբազնութեան ներկայացաւ։ Ս. Պատրիարք Հայրը քահանայական կոչման և պարտաւորութեանց վրայ ատենաբանութիւն մ'ընելով, յորդորեց որ ամեն առաւօտ եկեղեցի յաճախեն, ժողովրդեան հոգեւոր պետքերն անձնձիր հոգան, Հայաստանեայց եկեղեցւոյ կարգաց ու կանոնաց համաձայն շարժին. հակառակ պարագայի մէջ՝ Պատրիարքական իշխանութիւնն իւր հեղինակութիւնն ի գործ պիտի դնէ։

—

Սամաթիոյ երեք թաղերուն, Թոփ-Դաբուի և Մադրդիւղի քահանայք ևս վաղն առաւօտ ի Պատրիարքարան հրաւիրուած են։

Այսպէս մայրաքաղաքիս բոլոր քահանայները Պատրիարքարան հրաւիրուելով, իրենց պաշտօնին վերաբերեալ հրահանգներ պիտի ստանան։

—

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը կրօն. ժողովոյ դիւանատան յանձնարարեր է, որպէս զի մայրաքաղաքս գտնուող պաշտօնաւոր և անպաշտօն եպիսկոպոսաց, վարդապետաց և քահանայից մէկ ցուցակը պատրաստելով՝ իրեն ներկայէ։

ՊԱՇՏՕՆԵԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ռուսական խորհրդոյ Ազգ. կեդր. վարչութեան

—

Ցանկասցանի գլխաւոր գաւառներէն միոյն և կարեւոր գիւղի մը Ազգ. վարժարանաց համար կարեւոր դատուած է ունենալ,

Ա.—Ուսուցիչ մը՝ թուաբանութեան, գրահաշուի, և երկրաչափութեան,

Բ.—Ուսուցիչ մը՝ բնական գիտութեանց և իրաբանութեան,

Գ.—Ուսուցիչ մը՝ տոմարակալութեան և վաճառագիտութեան,

Դ.—Ուսուցիչ մը՝ ֆրանսերէնէ ի Հայ թարգմանութեանց համար,

Ե.—Տնօրէն ուսուցիչ մը՝ քաջահմուտ Հայ. Տաճկ. և Ֆրանս. լեզուաց,

Զ.—Երաժիշտ ուսուցիչ մը՝ հմուտ Հայկական կամ Եւրոպական ձայնագրութեան և եկեղեցական ու Ազգ. երգեցողութեան,

Է.—Երկու վարժուհի՝ մին հմուտ Հայ. և Ֆրանս. լեզուաց և ձեռարուեստի, և երկրորդն՝ Հայ լեզուի պատմութեան, առտնին տնտեսութեան և ձեռարուեստի։

Ազգ. կեդր. վարչութեան Ռուսական խորհուրդս ներկայ պաշտօնական ծանուցմամբ հրաւէր կը կարդայ սոյն պաշտամանց հետամուտ եղող վկայեալ ուսուցչաց և ուսուցչուհեաց որ բարեհաճին յառաջիկայ հինգշաբթի օր (մայիս 2) ժամ 7ին ներկայանալ Ռուսական խորհրդոյ ի խորհրդարանն Ղալաթիոյ և այս մասին հարկ եղած բանակցութիւններն կատարել։

Կ. Պոլիս
20 ապրիլ 1885

ՏՕՔԹԷՕՐ Ն. ԱՑՎԱՋԵԱՆ

Մասնագէտ հիւանդութեանց կանանց և տղայոց

կը գտնուի ամեն օր ժամը 7 էն մինչ 11 Պօլիս Եէնի-Ճամիի մէջ Կայսերական նամակատան դիմաց Նոր Եորքի դեղարանը, իսկ կիւրակէ օրերը կէս օրէն վերջը Բերա Ասլան փողոց թիւ 1 իւր տունը։

ԹՈՐՈՍ ԱՂԲԱՐ

ՄԱՍՆ Բ.

Գրեց՝ Գրիգոր Վ. Սրուանձտեանց

Գին 12 դահեկան

կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով։

Կեդրոնատեղին է Արամեան գրատուն, Ցակոբեան խան։

ՄԱՆՈՒԷԼ Կ. ՄԻՐԱԼՈՐԵԱՆ

—

ՆԿԱՐԱԳՐԱԿԱՆ

Ուղեւորութիւն ի Հայաբնակ գաւառս Արեւելեան Ցանկասցանի

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

Սարէն և Զորէն, Հնէն և Նորէն Պիտանի Գիտնոց

Մ-ն Երէրէտ

—

Հայաբնակ գաւառաց ընդհանուր նկարագրութիւնը, տեղագրութիւնն, աշխարհագրութիւնը, վիճագրութիւնն, հնագրութիւնը, նորագրութիւնը, պատմագրութիւնը, աւանդագրութիւնն, հաստատութիւնը, կենագրութիւնը, կենսագրութիւնը, սրբագրութիւնն և այլ նիւթեր պարունակող ազգային գործ մի է խիստ կարեւոր և հետաքրքրական, շրջահայեաց տեսութեամբ, նոր ոճով և նոր ուղղութեամբ գրուած՝ արժանի ամեն Հայու վերծանութեան։

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով. նոյնպէս Գահէ գաբու ջրավաճառ Գոշոն և Ցակոբ աղաներուն խանութը. գին 10 դահեկանի. իսկ Ա. մասն 8 դահ.

Դպրոցաց համար զեղչ կը լինի։

ԾԱՂԿԱԲԱՂ

ՑԵՐԵՒԵԼԻ ՄԱՏԵՆԱԳՐԱՑ

238. Միանգամ խօսելէ առաջ՝ երկու անգամ մտածէ, երկիցս լաւագոյն պիտի խօսիս։

239. Մանկութիւնը՝ լիովին զբաղեալ ներկային վրայ՝ կ'ըսէ. «Ի՛ապրիմ եւս». երիտասարդութիւնն՝ ապագային վրայ կանխագրաղ՝ կ'ըսէ. «պիտի ապրիմ». և ծերութիւնն՝ աչերն յառած անցեալն՝ կ'ըսէ. «ապրեցայ».

240. Իւր անձէն կասկածիլն առաջին քայլն է դէպ յիմաստութիւն։

241. Հարբերութիւնը վեհանձն արեւկամ մ'է, որ մեզ հետ կը կրէ մեր նեղութեանց բեռն՝ որպէս զի չընկճիմք։

242. Փափաքը՝ հաճոյքին խայթոցն է մարդուն համար. այս փափաքը չսպառիլն է աշխարհիս բոլոր հաճոյից տեւողութեան կանոնն։

243. Վերցո՛ւր յաշխարհէս տգիտութիւն, նախապաշարում, յանձնապաստանութիւն և յամառութիւն. այն ատեն վիճաբանութիւնը պիտի չլինին մարդոց մէջէն։

244. Աշխարհիս մէջ երկու ճանբայ ունինք բռնելու. — կատարել մեր պարտքն և կամ չկատարել. այս երկուքին մէջտեղ ուրիշ ճանբայ չկա՛։

Իւր սիրտն ուժգնապէս կը բաբախէր, պայքրտինք մը իւր քունքերը կը թրջէր, եւ իւր ոգեսպառ շնչառութիւնը կը բռնէր ինքզինք չի մատնելու համար։

Այս բան տաս վայրկեան տեւեց, յորմէ յետոյ կոմսուհին նորէն երեւցաւ։

Տժգոյն էր եւ իւր սիրտն եւս սաստկապէս կը բաբախէր։

Անձայն փակեց դաղտնի դուռը. խնամով անհետ ըրաւ իւր՝ անցքին հետքն, եւ գնացած ժամանակ նոյն զգուշութիւններն ըրաւ, զորս ըրած էր եկած միջոցին։

Այն ատեն ամեն ինչ վերստին դիշերուան և լռութեան մէջ ինկաւ, և Ժիւլիէթ իւր գեղեցիկ գլուխը ձեռացը մէջ առնլով.

—Ո՜հ, Աստուա՛ծ իմ, Աստուա՛ծ իմ, մըրմընջեց, աղատ ասպարէզ մը տալով իւր արտասուաց և հեծեծանաց։

Բայց այս հասակին մէջ մեծ կսկիծները կարճ կը տեւեն։

Ժիւլիէթ սաստիկ յոգնած էր։ Տքնութիւնն արդէն յոյժ երկար տեւած էր դիշերը. իսկոյն քունէն յաղթուած՝ աչերը փակեց եւ քանի մը բառ թոթովեց առանց չարունակութեան, եւ վերջապէս քնացաւ։

Մինչդեռ սոյն եղելութիւնները կը կատարուէին այս կողմը, Պ. տը Լորսէյ եւս Իտալական թատրոնէն ելնելով՝ կիսակառքը նստած եւ իւր ապարանը գնացած էր։

Ժամը կէս դիշեր հնչեց երբ հոն հասաւ։

մտածմունք, հազարաւոր զգացմունք փոխ առ փոխ եկան յուզել և խռովել զինքն։

Վայրկեան մը Ժիւլիէթի վրայ մտածեց։

Բայց կարծելու համար թէ այն տոմսը գրողը նա էր...

Օրիորդ տ'Օրվատօ, իւր թիկնաթոռին վրայ կրթնած, խորին ուշադրութեամբ թատերգութիւնը մտիկ կ'ընէր, և այլ եւս անգամ մը իսկ իւր քովը չդարձաւ, և երբ վարագոյրը վար իջաւ, ոտքի ելաւ անվիշտ, և օթեկէն դուրս ելաւ՝ ինչպէս որ մտած էր, այսինքն՝ առանց ակնարկ մը նետելու սրահին վրայ։

Կոնթրան անոր մէն մի շարժումը դիտած էր՝ անյագաբար նշան մը փնտռելով, որուն կարենար յարիլ, ո՛րքան ալ վաղանցուկ լինէր այն։ Ոչինչ տեսաւ։

Այլ սակայն բան մը իւր աչքէն վրիպեցաւ, որ տարօրինակ կերպիւ պիտի բարեփոխէր իւր կասկածանաց բնութիւնը։

Փայլակի պէս արագ անցած էր այն։

Դուրս ելնելու պահուն, և երբ երկու կանայք արդէն օթեկին դուրսը կը գտնուէին, Տէ զ'Էկլատ կոմսն իսկոյն Լանկլուայի մատեցաւ և անոր թեւէն բռնած էր։

—Տեսար, այնպէս չէ՞, ըսած էր կոմսն երանդուն և ցած ձայնով։

—Տեսայ, պատասխանած էր Լանկլուա։

—Տոմսա՞կ մը։

—Այո՛։

—Ի՞նչ կը պարունակէր։

ԾԱՂԿԱԲԱՂ

ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՐՔ

ԳԱՂԻԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅ

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ի ՊԷՏՔ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Յօրինեց

Ռ. Յ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Նոր և դիւրուսոյց եղանակաւ պատրաստուած դասագիրք մ'է Գաղիերէն լեզուի ուսուցման համար։

Կը ծախսուի ամէն Հայ գրավաճառաց քով, ի գին 4 ղրուշ։ Կեդրոնատեղին է Արամեան Տպարան, Յակոբեան խան։

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆ ՀՐԵԱՅ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Թարգմանիչ ԿԱՐԱՊԵՏ Ս. ԻԹԻՒՃԵԱՆ

Հրատարակիչք

Նշան Կ. Պէրպէրեան և Ս. Տէվլէթեան

Հրատարակուեցաւ Գ. հատորին Յրդ տետրը։

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌ-ԳՐԱՎԱՃԱՌ

Զ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Պատիւ ունին ծանուցանել արդոյ հասարակութեան թէ իրենց վաճառատան մէջ Պահֆէ-Գարու մեծ մաքսի կարգ թիւ 49. Ֆրանս. Հայ. ամէն տեսակ գրքեր, այլ և այլ Ադլուսներ, դպրոցական ամէն տեսակ պիտոյք, նորելուկ գրիչներ և քանակներ. վաճառատան վերաբերեալ տետրակներ և թղթեղէնք, ընտիր սիկառի թղթեր, ժօպ. հոտաւէտ էֆքսթէֆներ կը վաճառուին խիստ ժամանդիներով Ֆրանս. գրքերու մասին յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։

Գործածուած գրեանք և թէմպրը-փօսթ կը գնուին։ Վաճառումնք միշտ կանխիկ։

ՀԱՅ ԹԷՕԱՎԱՃԱՌ

Թաղեալ էրզրում, ազբէր-բէն մօտ, թիւ 70

Այս վաճառատունն որ մէկ տարիէ աւելի ժամանակէ հետէ իւր յաճախորդները գոհացնելու ջանք չէ խնայած, կը ծանուցանէ թէ Զինատանի և Ճավայի բերքերէն այս անգամ զանազան տեսակ (չայ) բերել տուած է յատկապէս, և կը խնդրէ սիրելի աղդայիններէ, մանաւանդ գաւառացի Հայ էքսիսիոնիներէ որպէս զի հաճին գէթ միանգամ ի մօտոյ տեսնել իւր ապրանքներն և փորձել թէ՝ տեսակաց լաւութիւնը, և թէ՝ գիներու աժանութիւնը

ԿՐՕՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Կամ

Ոսոսոն Քրէոդոնէկոն հասոդ

Ի պէտս չափահաս աշակերտաց, ընծայարանաց և եկեղեցասիրաց

—

Երկասիրեաց

Տ. Խաչէն տոհան Քիզէրեան Կէրէնց

—

Սոյն գործը 400ի մօտ երեսներէ կը բաղկանայ վայելուչ կազմով Առաջին մասին մէջ սահման հաւատոյ և Քրիստոսի եկեղեցին և անոր խարհուրդները, Բ. մասին մէջ Ս. Աւանդութիւն և արարողութիւն եկեղեցւոյ ամբողջ բացատրուած, Հին և Նոր Կտակարանի վկայութեամբ հաստատեալ է։

Կեդրոնատեղին է Մարգարեան գրատունը և կը գտնուի ամէն Հայ գրավաճառաց քով։ գին կէս մէճիտ։

ԱԲԲԱ ՔՕՆՍԹԱՆԹԻՆ

ՍԻՐԱՎԷՊ Լ. ՀԱԼԷՎԻԻ

Թարգմանեց Օշէրդ Ե. Օտեան

Կը ծախսուի ամէն Հայ գրավաճառաց քով ի գին 10 ղրշ. Կեդրոնատեղին է Արամեան տպարանը։

ԳՐԱՎԱՃԱՌ-ԹՂԹԱՎԱՃԱՌ

Յ. ԱՐԱՄԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Պատիւ ունին ծանուցանել արդոյ հասարակութեան և բոլոր գրավաճառաց թէ, միակ աւանդակալն լինելով Ռ. Յ. Պէրպէրեան էֆէնտիի բոլոր գործոց, դնել վաճառքներն կը հրաւիրուին գիմել յիշեալս վաճառատուն որ ի Պոլիս Պահֆէ-Գարու Համիտիէ ճատտէսի թիւ 34։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Մ. Գ. ԱՄԲԱՆԱՁԵԱՆ

ԳՐԱԴԻՏՈՒԹԻՒՆ

(Նոր դրոշմ)

Մասն Ա. Ոճ

Հատոր Ա.	10 ղրշ
» Բ.	10 »
Բանալի	15 »

Գ. Վ. ՍՐՈՒԱՆՁՏԵԱՆՑ

ՀԱՄՈՎ-ՀՈՏՈՎ

Հայկական գաւառաց տեղագրութիւնն, ժիճակագրութիւնն, գեղջկան երգեր և այլ պարունակող խիստ հետաքրքրական և կարեւոր մի գործ, որոյ գինն է 10 ղրուշ։

Յ. Աբուհան և ընկ.

—o—

ՃԱՇԱԿ

ԱՐԴԻ ՀԱՅ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ծաղիկաց յաշխարհէ լեզուի

Բ. Տպագրութիւն

Աշխատասիրեաց Ա. ՊԻՊԷՐՃԵԱՆ

Ամբողջ գործն, որ 400 երեսներէ կը բաղկանայ, հրատարակուեցաւ երկու մասամբ և կը ծախսուի։

Ա. մասն ի գին 5 ղրշ.

Բ. » » 7 »

Երկու մասերն միասին կազմեալ, թղթակազմ 12 ղրշ.

Երկու մասերն միասին կազմեալ, քառթօն կազմ 15 ղրշ.

Առաջին մասն առանձին չծախուիր։

Կեդրոնատեղին է «Եւրոպական գրատուն», հեղինակին քով, Յակոբեան ռան թիւ 14։

Բոլոր գրավաճառաց քով ալ կը գտնուի։

—o—

ԿՈՒՆԵԷԹ-ԻԻԼ-ԼՈՒՂԱԹ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՌԱՆՍԵՐԷՆԷ Ի ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ

Աշխատասիրող

Մ.ԷՀՄԷԴ ՇԷՀԷՏ Ե ՄԷՀՄԷԼՃԷՀԱՆ

Պաշտօնեայք Հասարակաց Կրթութեան Գրաքննութեան Սենեկի

Հրատարակիչ Գ-ԲԷԷՆ Պաղտոլեան

Այս բառարանն, պարունակած արհեստական եւ կիսական բառերու ճոխութեամբն, բացատրութեանց յստակութեամբն իւր տեսակին մէջ առաջինը կը համարուի։ Սոյն գործը ցարդ հրատարակուած Ֆրանսերէն-Թուրքերէն բառապրոց վրայ նաև առաւելութիւնն ալ ունի որ թուրք տառերով տրուած բացատրութիւններն լատին տառերով ևս նշանակուած են անոր մէջ, մասնաւորապէս ի դիւրութիւն օտարազգեաց։

Մասնաւոր խնամքով, գեղեցիկ եւ մաքուր տպագրութեամբ տեսր առ տեսր ի լոյս կ'ընծայուի Արամեան տպարանէն։

Առաջին հատորն որ երեսուն երկու երեսներով երեսուն եւ մէկ տետրակներէ բաղկացեալ է՝ տեսր առ տեսր հրատարակուելէ յետոյ կազմուած կը վաճառուի ի գին 60 դահ. արծաթ։

Բ. հատորին 29 որոշ տետրն ևս հրատարակուած է եւ կը վաճառուի ի գին 2 դահ. արծ. իւրաքանչիւրն։

—o—

ՏԱՐԵՐԳ

ՕՍՄԱՆՆԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

Երկրորդ Տպագրութիւն

Երկասիրեաց Մէհրուն Աբէկեան

Կը ծախսուի ամէն Հայ գրավաճառաց և Ջրավաճառ Պօղոս և Յակոբ աղայներու քով ի գին 6 ղրուշ։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԳ

ՅՕԳՈՒՏ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ

—

ԴԵՂԱՐԱՆ ՆՕՐՄԱԼ

(ՀԱՄԲԻԿ Ն. ԷՄԻՐԶԷԵԱՆ)

—o—

Պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ, տարւոյս սկիզբէն նոր դեղարան բացած է Կ. Պոլիս, Սուլթան Մահմուտի դամբարանին ճիշդ դէմը, ուր դեղագիրներ կը պատրաստուին ամենայն խնամով և ճշդութեամբ, մանաւանդ դեղերու թարմութեան և մաքրութեան կողմէ ըստ ամենայնի գոհացուցիչ կերպիւ։

Կը գտնուին անդ նաեւ Քինքինայի ազնիւ գինիներ, ընտիր Քոնեակներ, հանքային ջուրեր, մաղի ներկեր, որք մեծապէս կ'օգնեն նաեւ թեփերն անհետացնելու, գաղղիական և անգլիական ամէն տեսակ պատրաստ դեղերը ևն. ևն.

ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԱԺԱՆ։

Ցիշեալ դեղարանն յաճախող երեւելի բժիշկներու ձեռօք ճրիապէս պիտի դարմանուին կարօտ հիւանդները։ Ամէն երկուշաբթի ժամ 3 էն մինչեւ 5 հանրածանօթ և հռչակաւոր ակնաբոյժ Տոքթէօր մը ներկայ պիտի գտնուի աչքի ամէն տեսակ հիւանդութիւնները դարմանելու համար։ Երեքշաբթի օրերը ժամ 3 էն մինչեւ 5 արքունի բժշկական վարժարանի ուսուցիչներէն մին ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։ Չորեքշաբթի ու շաբաթ օրերն ալ ժամ 4 էն մինչեւ 8 Տոքթէօր Ճորճիատէս, մասնագէտ ջղային հիւանդութեանց, և մասնաւորապէս գիջութեան հետեւանք եղող ախտից, Նոյնպէս և ճրիաբար պիտի դարմանէ իրեն դիմող կարօտ հիւանդները։

ԱԶԴ

Լրագիրս ձեռքէ կը ծախսուի նաև Պահչէ-գարու Ջրավաճառ Պօղոս և Յակոբ աղաներուն խանութը։

—Զեմ գիտեր։

—Լաւ ուրեմն, անպատճառ, կը խնդ՞ս, անպատճառ, պէտք է որ գիտնամ զայն։

Եւ այս եղաւ ամէն։

Լանկրուա խոնարհեցաւ, և մեկնեցան։

Ժ.

Դէս ժամ վերջը, Ժիւլիէթ՝ իւր սպասուհին ճանաչէլ յետոյ՝ անկողին մտած էր, և փոխանակ քունէն նպահանջելու անդորրութիւն մը, որուն պէտք ունէր, որպէս կը վկայէր իւր դիմաց յոգնութիւնն, իւր բարձին վրայ կրթնեցաւ և սկսաւ խորհիլ։

Երկար ատեն մտախոհ և մտամիտի մնաց այս դիրքին մէջ. և այս խոկման միջոցին, որոյ առարկայն՝ իւր եւ Ասուծոյ միջեւ գաղտնիք մ'էր, քանիցս սարսուռ մ'զգաց իւր ուսերուն վրայ, եւ դառն ժպիտ մը փոթեց իւր շրթունքը։

Ի՞նչ բանի վրայ կը մտածէր այս ժամուս եւ ինչ անդունդներու մէջ կ'ընկղմէր իւր մտախոհութիւնը։

Հապա տասնեւվեց տարեկան էր, կեանքն իրեն համար ոչիչ բան չէր ունեցած՝ եթէ ոչ մոր մը գգուանքները։

Այդ եօթ ամսագնայէն կը վախնար։ Միթէ առաւել անցեալը չէ՞ր, որոյ մթին պատկերները կը զարհուրեցնէին զինքն։

Ցանկարծ սարսուռ մ'զգաց եւ ականջ դրաւ։

Իւր դուռը կիսով չափ կը բացուէր։ Իւր տեղէն եղող ուրիշ ամէն աղջիկ պիտի զարհուրէր և յոգնութիւն կոչէր։

Ժիւլիէթ չատացաւ. իւր ղլուխը բարձին վրայ դնելով, դոցեց աչերն և սպասեց։

Կարծես թէ այս առաջին անդամը չէր որ նմանօրինակ տեսարանի մը ականատես կը լինէր, և թէ գիտէր ինչ որ տեղի պիտի ունենար։

Մի քանի բոպէ անցաւ։

Ցեռոյ դուռը բոլորովին բացուելով, աւելի պայծառ լուսոյ մը ճառագայթները տարածուեցան սենեկին մէջ և տ'Օրվատոս կոմսուհին եւրեւցաւ։

Գաղտագողի քայլով մը գրեթէ սահեցաւ գորգին վրայ, անցնելու սատն սատուգեց թէ Ժիւլիէթ քնացած էր և գէպ ի վառարանը գընաց։

Երբ անդամ մը հոն հասաւ, իւր ձեռքն անտեսանելի զսպանակ մը փնտռեց, որ ընտանեկան նկարի մը տակ ծածկուած էր, և գրեթէ խկոյն՝ այս ճնշման տակ՝ կափարիչ մը բացուեցաւ իրեն անցք տալու համար։

Դէռ վերջին վարանումի մը թուեցաւ կասեցնել զայն. երկրորդ անդամ աչերը Ժիւլիէթի դարձուց եւ վերջապէս դրանը սեմէն անցաւ եւ անհետ եղաւ։

Ժիւլիէթ զգուշութեամբ ելած՝ մոխիկ կ'ընէր։

ԱԶԴ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՅ

Գալաթ–բազար Թահմիզ փողոց թիւ 59

ճիշ, դեմ առ դեմ աղբիւրին

—

Մ. Հ. Տէօքմէճեանցի վաճառատան մէջ կը գտնուին նպարեղինաց վերաբերեալ ամէն տեսակ ապրանքներ, որպիսիք են, խակվէ՝ սովորական, լաւ եւ ընտրագոյն (Մարմինիքա). շաքար՝ Թրիէսթէլի, Մարսիլիոյ և Հալանտայի, այլևայլ տեսակ ըսբարմաչէթներէ զատ, Ֆրանսական բուն Ֆուրնիէ. Սիպիրիթարմիւզ, Նարօլիի և ձէնօվայի մանքարօն ու չէհրիյէ. բրինձ՝ Մախսուսէ և Բիզօն առաջին կարգի. անուշեղենի և խմորեղէնի յատուկ լաւագոյն ալիւրներ. Քանտիոյ եւ Այվալիքի ընտիր աճառ. քօլա, ձէթ, քարիւղ (կաղ)՝ ի մի բան, սոյն վաճառատան մէջ կը ծախսուի իր ամէն տեսակներովը լաւագոյն այն պիտանի բաներու՝ որք առեւտրական սոյն ճիւղին կը վերաբերին։

Գիները գոհացուցիչ են։

ԱՊՕՌԻԿ ՁԿԱՑ